

B63h 46/04

URZĄD PATENTOWY

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

OPIS PATENTOWY

Nr 17906.

Kl. 65 c² 2.

Ks. Wojciech Orzech
(Tarnów, Polska).

Urządzenie do napędu łodzi lub sanek, oraz wiosła i drążki napędowe do tego urządzenia.

Zgłoszono 30 grudnia 1931 r.

Udzielono 30 stycznia 1933 r.

Przedmiotem niniejszego wynalazku są wiosła sprężyste w zastosowaniu do napędu i sterowania łodzi oraz sanek na lodzie i śniegu.

W zastosowaniu do napędu i sterowania łodzi przytwierdza się w myśl wynalazku w tyle łódki *l* (fig. 1) napoprzek drążek *D* długości około 110 cm, opatrzone na końcach dwoma nieco skośnie mocno osadzonemi, żelaznemi osiami *o*. Wiosło sporządzone jest z drążka *d* około 150 cm długiego i pióra *p*, długości około 120 cm z materiału sprężystego (jesionu, elastycznych prętów lub rurek stalowych obciążniętych błoną, cienką blachą i t. p.), połączonego z drążkiem zapomocą cienkich sworzni *s*. Pióra są u nasady grubsze, zaś ku wolnym końcom coraz cieńsze. Do drążków wiosel wkręcone są w odległości

około 100 cm od rękojeści wkrętki *w* z oczkami, służącemi za łożyska dla osi *o* drążka *D*. Osie te można umieścić wprost w otworach, wywierconych w drążkach we wskazanej wyżej odległości.

Wiosłujący, siedząc z tyłu łodzi zwrócony twarzą naprzód (przeciwnie niż przy zwyczajnych wiosłach), zakłada wiosła na drążek *D* tak, by osie *o* weszły w oczka wkrętek *w*. Pióra *p* wiosel zanurzają się wtedy w wodzie poza łodzią, rękojeście zaś drążków zwrócone są ku przodowi. Uchwyciwszy drążki za rękojeście, silnemi ruchami pociąga je równocześnie do siebie i odpycha naprzemian, uważając, by pióra tak przy jednym, jak i drugim ruchu nie wynurzały się z wody. Ruchy te napotykają na opór wody, wskutek czego pióra wyginają się (fig. 1 linje przerywane) to w

jedną, to w drugą stronę. Cząstki wody, ześlizgujące się po wygiętych piórach, oddają za ich pośrednictwem swą energję łodzi, która za każdym ruchem wiosła posuwa się naprzód.

Dla sterowania np. w prawo, wychyla wiosłujący prawe wiosło (pióro) w prawą stronę i trzyma w tem położeniu w wodzie, nie przestając wiosłować wiosłem lewym. Dla skierowania łodzi w lewo, postępuje się przeciwnie. To skierowanie łodzi jest wydatniejsze, jeśli wiosłujący porusza odnośnem wiosłem tylko w jednym kierunku w ten sposób, że kończąc ruch, naciska drążek wiosła wdół (wydobywając pióro z wody), przenosi wiosło do poprzedniego położenia, spuszcza w wodę i ponawia ruch poprzedni. Prócz osi o , celem dostosowania wiosła dla młodzieży, osadza się dodatkowe osie o_1 bliżej siebie.

Dla kilku wiosłujących umocowuje się na bokach łodzi kilka opisanych urządzeń z osobnemi parami wiosła.

Ażeby urządzenie według wynalazku zastosować do sanek S poruszających się po lodzie, przytwierdza się w ich tyle (fig. 2) poprzeczny drążek D długości około 110 cm, opatrzone na końcach żelaznemi osiami o . Na tych osiach umieszczone są w sposób podobny, jak przy łodziach, dwa drążki d , do których końców przymocowane są po jednym sprężystym stalowym pręcie r , u nasady grubszy, zaś coraz cieńszym ku końcowi, o przekroju prostokątnym, z ostrymi brzegami dolnemi.

Jadący porusza równocześnie drążkami d ku sobie i od siebie; stalowe pręty r zagłębiają się nieco ostrymi brzegami w lód i , wyginając się, popychają sanki naprzód.

Stałe wychylenie jednego z drążków i zatrzymanie go w tem położeniu działa, jak ster.

Dla zastosowania urządzenia według wynalazku do sanek, poruszających się po śniegu, przymocowuje się do drążków, wy-

żej opisanych, w miejsce prętów r wąskie, cienkie płytki ze sprężystej stali, grubsze u nasady, zaś coraz cieńsze ku końcom, o kształcie, wskazanym na fig. 3.

Działanie piór zginających się i ślizgających bokami po śniegu wywołuje podobny skutek, jak przy prętach r .

Tak do jazdy po lodzie, jak i po śniegu można użyć więcej niż jednej par opisanych przyrządów.

Do poruszania tych przyrządów daje się zastosować również siła mechaniczna znanych silników.

Zastrzeżenia patentowe.

1. Urządzenie do napędu łodzi lub sanek, znamienne tem, że składa się z drążka przytwierdzonego poprzecznie do tyłu łodzi, na którym umocowane są jedna lub więcej par osi dla założenia sprężystych wiosła.

2. Urządzenie według zastrz. 1, znamienne tem, że osie wchodzą w otwory drzewc wiosła lub w osobne żelazne wkrętki z oczkami.

3. Wiosło do urządzenia według zastrz. 1 i 2, znamienne tem, że składa się z dwóch części, a mianowicie drzewca (d) i sprężystego pióra (p), połączonego z drzewcem (d) zapomocą cienkich sworzni (s).

4. Drążek napędowy do urządzenia według zastrz. 1 i 2 w zastosowaniu do sanek, poruszających się po lodzie, znamien-ny tem, że składa się z dwóch części, a mianowicie drzewca (d) i pręta stalowego (r), który jest przy drzewcu grubszy, a na końcu cieńszy i ostry.

5. Drążek napędowy według zastrz. 4 w zastosowaniu do sanek, poruszających się po śniegu, znamien-ny tem, że druga jego część (r) wykonana jest z blachy stalowej i ma kształt zbliżony do pióra wiosła.

Ks. Wojciech Orzech.

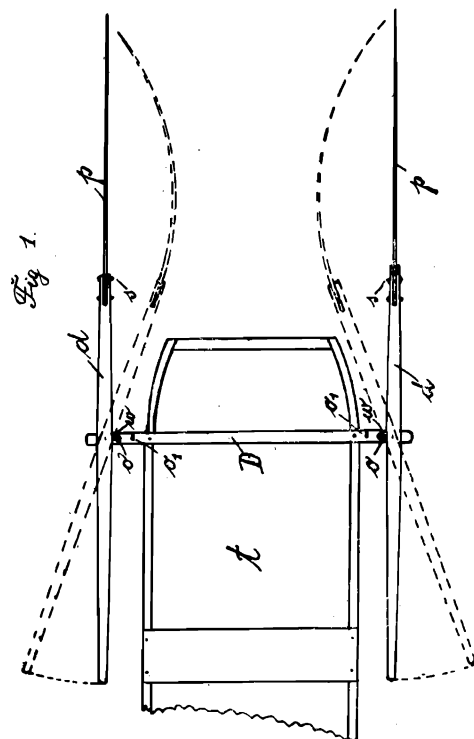

Fig. 2.

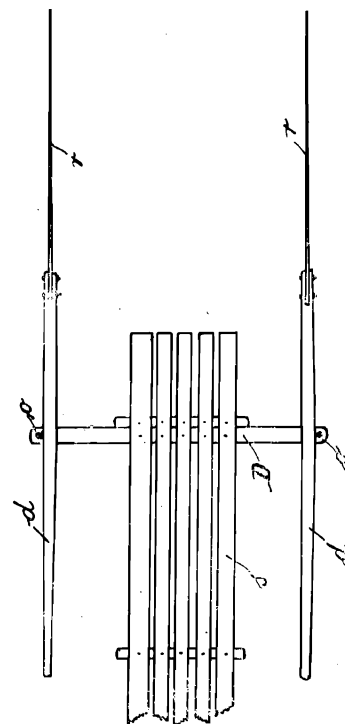

Fig. 3.

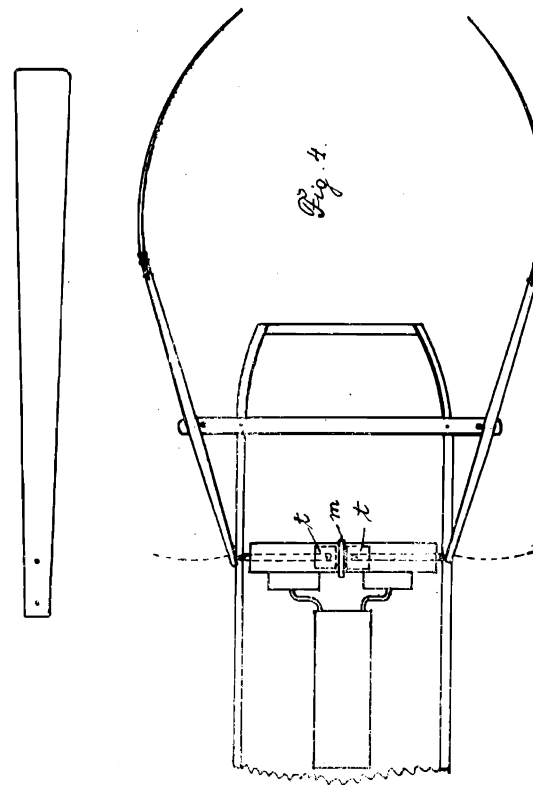

Fig. 4.

